

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: V. T. P.,
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, 739 51 Vyšní Lhoty
234
zastoupen Mgr. Ing. Tomášem Tillmannem, advokátem sídlem 703 00
Ostrava, Vrázova 1324/40

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 5. 2024 č. j. OAM-196/BA-BA01-HA15-2024, o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu).
2. Žalobce konstatoval, že důvodem opuštění Vietnamu je jednak jeho vysoká zadluženost a obavy z věřitelů v zemi původu. Tam si půjčil velký obnos peněz od soukromého věřitele. Neměl z čeho dluhy splácet, protože se mu kvůli vysoké nezaměstnanosti nedařilo nalézt stabilní pracovní místo. Proto se rozhodl vycestovat za prací do Rumunska. Následně chvíli pracoval v Německu a poté přicestoval do České republiky, která je jeho cílovou zemí. K závěrům žalovaného namítal, že jako neúspěšný žadatel o mezinárodní ochranu bude vystaven nebezpečí vážné újmy, pokud by byl nucen vrátit se zpět do Vietnamu. Pro neúspěšné žadatele je téměř nemožné začlenit se do společnosti. Žalovaný tyto okolnosti zcela přehlédl, nevzal je do úvahy, čímž nedostál své povinnosti pečlivě zjišťovat skutkový stav. Napadené rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné a nezákonné a zásadním způsobem porušuje jeho práva. Již v rámci pohovoru uváděl, že příčinou odchodu ze země původu je důvodná obava z jednání jeho věřitelů, kteří již netrpělivě očekávají splacení dluhu. Pokud by se vrátil do Vietnamu bez peněz, byl by pronásledován, vydírán a velmi pravděpodobně by se stal cílem fyzického násilí ze strany věřitelů. Čelil by možnosti nelidského a ponižujícího zacházení a trestání. Poznamenal, že násilné praktiky vymáhání pohledávek jsou ve Vietnamu na denním pořádku a nejsou ze strany státu nějak potlačovány. Proto je zcela nereálné, aby se vrátil do Vietnamu. Jak plyne z napadeného rozhodnutí, Vietnam je autoritářskou zemí, kde je běžnou praxí omezování a porušování lidských práv a svobod, a to i za použití fyzického násilí ve formě mučení, nelidského a ponižujícího zacházení a trestání. Co se týká Informace MZV ČR ze dne 1. 2. 2024 č. j. 100572-6/2024-MZV/LPTP, Půjčky, úvěry a lichva, ze které žalovaný vycházel při posuzování situace ve Vietnamu, žalobce uvedl, že vidí rozpor v uvedených informacích spočívající v tom, že jestliže by právní řád Vietnamu obsahoval dostatečné záruky pro dlužníky čelící svým věřitelům, pak by jistě nebylo nutné provádět novelizace a navrhovat nové zákony. Lze shrnout, že legislativa ve Vietnamu má nedostatky a dlužníkům neposkytuje potřebnou ochranu. Zdůraznil, že na internetu jsou volně dostupné zahraniční zdroje, které podporují jeho tvrzení o násilných praktikách vymáhání dluhů ze strany věřitelů ve Vietnamu. Zpráva, ze které žalovaný vycházel je sice relativně aktuální, nicméně zdroje, ze kterých žalovaný čerpal, jsou staršího data, čímž žalovaný nedostál své povinnosti zjišťovat úplně a přesně aktuální a skutkový stav ve Vietnamu. Žalobce dále namítal, že ačkoliv se žalovaný zabýval situací ve Vietnamu, nijak nevzal do úvahy složitou situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří se do Vietnamu nuceně vrací. Vietnamská vláda podporuje migraci, a tedy co největší odliv občanů z Vietnamu. Po návratu z ciziny nemají tito občané prakticky možnost (pokud tam nemají rodinné a sociální vazby) se ve Vietnamu zase usadit, protože nezískají zaměstnání a s ohledem na chybějící sociální systém nemůžou ani překlenout dobu po návratu do vlasti. Neudělení mezinárodní ochrany a následná možnost, že mu bude uloženo správní vyhoštění, představuje pro něho návrat do země, kde panují citelně odlišné poměry, nežli je tomu v České republice. Vietnam je zemí s vysokou mírou chudoby, což v souvislosti s chatrným sociálním systémem a vysokou nezaměstnaností pro něho znamená, že by po nuceném návratu zůstal na ulici, protože nyní postrádá finanční prostředky. Zdůraznil, že nikdy nebyl trestán, je zdravý a nikdy neměl problémy se státními orgány v žádné zemi, kde pobýval. Pro sociální systém České republiky nepředstavuje zátěž

a také není hrozbou pro veřejné zájmy. Žalobce vyslovil přesvědčení, že jsou dány důvody hodné zvláštního zřetele a měla mu být udělena doplňková ochrana ve smyslu § 14a zákona o azylu.

3. Další žalobní námitky uvedené na str. 3 – 4 žaloby jsou vyslovením nesouhlasu žalobce s tím, že by měl být v rámci Dublinského řízení přemístěn do Rumunska, kde dle jeho tvrzení panují otřesné podmínky pro zajištěné azylanty a vytýká žalovanému, že nedostatečně posoudil azylový systém země, kterou dle jemu blíže neznámých úvah, označil žalovaný jako příslušnou pro vyřízení žádosti o udělení mezinárodní ochrany. K tomu dále uvedl, že napadené rozhodnutí je zcela neodůvodněné a zakládá možnost, že by měl být nuceně transportován do země, ve které nechce být. Žalovaný nijak nezjišťoval aktuální stav azylového systému v Rumunsku.
4. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, z něhož obsáhle citoval a dále na relevantní judikaturu.
5. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění, v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Krajský soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění, rozhodl o žalobě bez nařízení jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce nesouhlas s projednáním věci bez nařízení jednání soudu ve stanovené lhůtě nesdělil.
6. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 8. 2. 2024 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. V žádosti a v rámci údajů a v pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce uvedl, že z Vietnamu odcestoval letecky v únoru 2020 do Rumunska za prací. Pobýval tam pouze 3 měsíce, poté firma ukončila činnost. Odtud odjel nákladním automobilem do Německa a 26. 7. 2023 přijel rovněž nákladním automobilem do České republiky. Cestovní doklad nemá, ztratil jej v Německu. Je rozvedený, oba synové žijí ve společné domácnosti se svou matkou ve Vietnamu. V dřívější době nikdy nežádal o udělení mezinárodní ochrany v ČR, ani v jiných státech. Je zdravý, nemá žádné problémy. Ve vlasti proti němu nikdy nebylo vedeno trestní stíhání. O mezinárodní ochranu žádá z důvodu, protože nemá našetřené peníze na splacení svých dluhů. Z Vietnamu odcestoval v únoru 2020 proto, že tam nemohl najít vhodné zaměstnání a dluhy neměl z čeho splácet. Cestovní pas si vyřídil sám, bez potíží. Vlast opustil kvůli nedostatku financí a špatné pracovní situaci v zemi. V návratu do Vietnamu mu brání jeho špatná finanční situace a myslí si, že ti lidé, kteří mu půjčili peníze, jej nenechají normálně žít. Ve vlasti neměl žádné potíže se státními orgány nebo bezpečnostními složkami, ani tam neměl žádné problémy kvůli rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení a nikdy nebyl trestně stíhán. V případě návratu do Vietnamu mu nehrozí mučení, trest smrti, nelidské či ponižující zacházení nebo trest nebo jiné vážné nebezpečí. Obává se společnosti, která mu půjčila peníze. Má z nich strach, protože budou po něm peníze neustále vymáhat. V EU nemá žádné rodinné příslušníky. V podrobnostech soud odkazuje na zjištění z pohovoru s žalobcem, jak jsou tato uvedena na str. 2 napadeného rozhodnutí, neboť korespondují s obsahem správního spisu a jsou správná.
7. Součástí správního spisu jsou rovněž informace shromážděné žalovaným ohledně politické, bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Při posuzování žádosti

žalovaný konkrétně vycházel z Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace ve Vietnamu, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 14. 6. 2023 a z Informace MZV ČR č. j. 100572-6/2024-MZV/LPTP, ze dne 1. 2. 2024 k č. j. MV-3049-1/OAM-2024, Půjčky, úvěry a lichva.

8. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jeho pobytu na území ČR, neboť zde chce i nadále zůstat a pracovat, aby si vydělal na úhradu svých dluhů. Návrat do Vietnamu odmítá kvůli svým finančním potížím a obavám z jednání věřitelů.
9. Tvrdil-li žalobce, že se důvodně obává vycestování do své vlasti, neboť má dluh z titulu nebankovní půjčky, pak se nejedná o azylově relevantní důvod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, ani o azylově relevantní důvod dle § 12 písm. b) zákona o azylu, podle něhož se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Podle setrvalé a rozsáhlé judikatury Nejvyššího správního soudu nejsou ekonomické důvody a s tím související těžké životní podmínky relevantní pro udělení mezinárodní ochrany. Tuto irelevantnost vyjádřil Nejvyšší správní soud (např. v rozhodnutích č. j. 4 Azs 23/2003-65, č. j. 3 Azs 20/2003-43). Potíže se soukromými osobami ve státě původu spočívající například ve vyhrožování či vydírání, nelze bez dalšího považovat za důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, ani je nelze považovat za důvody pro udělení doplňkové ochrany. Za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 440/2004-53). Kroky státních orgánů na ochranu před vážnou újmou lze mít za přiměřené, a tudíž ochranu za poskytnutou, mimo jiné tehdy, je-li ve státě, kam má být žadatel navrácen, zaveden účinný systém pro odhalování, stíhání a trestání jednání představující pronásledování nebo způsobení vážné újmy a žadatel má k této ochraně přístup (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 48/2008-57). Z Informace MZV ČR č. j. 100572/2024-MZV-LPTP, ze dne 28. 2. 2023 k č. j. MV-17198-1/OAM-2023, Půjčky, úvěry a lichva, vyplývá, že poskytnutí půjčky mezi fyzickými osobami je legální, avšak je zde stanovena maximální výše úrokové sazby na 20 % p. a. „úvěry na černo“, které vybočují ze zákonných mezí při půjčování peněz mezi fyzickými osobami a s nimi související patologické jevy, jsou vietnamskými úřady vnímány jako nežádoucí. Vietnam disponuje dostatečnou legislativou v občansko-právní a trestně-právní úpravě, přičemž vláda má v plánu vytvořit speciální zákon upravující tuto problematiku a novelizovat příslušná ustanovení občanského zákoníku. Pokud je mezi fyzickými osobami poskytnuta půjčka, úroková sazba nesmí přesáhnout 20 % p. a. V případě poskytnutí půjčky s úrokovou sazbou 20 až 99 % p. a., dlužník může ke své ochraně využít občanského soudního řízení. V případě poskytnutí půjčky s úrokovou sazbou 100 % a výše, se jedná o trestní čin lichvy a dlužník se může obrátit o pomoc na orgány činné v trestním řízení, tj. soud, státní prokuraturu, ale zejména na policii. Oběť trestného činu lichvy není za uzavření úvěru postihována. Z citované informace také plyne, že občané Vietnamu mají možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné státní orgány a domoci se ochrany své osoby a svých práv. Skutečnost, že žalobce

možnost ochrany ze strany státních orgánů dosud nevyužil, nelze klást státu původu k tíži. Soud souhlasí se závěrem žalovaného, že tím, že tak dosud žalobce neučinil, současně neprokázal, že by mu domovské státní orgány tuto pomoc odepřely. Současně tím ani neprokázal, že pokud by se na státní orgány s žádostí o pomoc obrátil, že by mu tato pomoc nebyla účinně poskytnuta. Žalobce tedy nevyužil všechny zákonné prostředky k ochraně své osoby. Situace žalobce tak, jak ji sám správnímu orgánu rozhodujícímu o udělení azylu vyličil, neukazuje na odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti či příslušnosti k určité sociální skupině, a ani neodůvodňuje udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, neboť nedosahuje hrozby vážné újmy, která je v tomto ustanovení vyžadována. Pouhá nedůvěra občana ve státní instituce zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 7/2004-37). Soud se zcela ztotožňuje s právními názory žalovaného, a proto v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. K tomu soud poznamenává, že judikatura se ustálila v názoru, že smyslem soudního přezkumu správních rozhodnutí není stále opakovat již jednou vyříčené, proto připouští možnost odkazovat na odůvodnění napadeného správního rozhodnutí v případech shody mezi názorem soudu a správního orgánu (viz např. rozsudky NSS č. j. 4 As 11/2006-86, č. j. 2 Afs 37/2012-47, č. j. 8 Afs 75/2005-130).

10. Soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, soud žalobu proto jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
11. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.
12. Co se týká žalobních námitek žalobce o tom, že v rozhodnutí žalovaného je uvedeno, že na základě Dublinského řízení bude pravděpodobně Rumunsko odpovědné za posouzení jeho žádosti a že žalovaný nikterak neuvedl důvody, které jej vedou k aplikaci Nařízení č. 604/2013 a že žalovaný v rámci odůvodnění opomněl se zabývat stavem azylového systému v Rumunsku, které označil jako příslušné pro vyřízení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, jsou tyto námitky zcela nedůvodné již z toho prostého důvodu, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany byla posuzována Ministerstvem vnitra ČR a bylo o ní rozhodnuto právě žalobou napadeným rozhodnutím. V něm nebylo rozhodováno o předání žalobce do Rumunska.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 26.08.2024

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně